

Patron

INFORMACE PŘÁTEL
POMNÍČKŮ A PAMÁTNÝCH MÍST
JIZERSKÝCH HOR

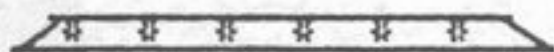
ČÍS. 3/90

VYCHÁZÍ NEPRAVIDELNĚ.

P O Z V Á N K A

Oprava pomníčku FRANZE M A L I K A
se koná v s o b o t u d n e .

6.10.1990

Sraz účastníků je v 10³⁰ hodin
u kapličky v Albrechticích u Frýdlantu.

Tuto akci vede pan BEDŘICH Ž Á R S K Ý
z Nového Města pod Smrkem, Lesní ul.: 602.
Číslo telefonu: 0427 / 923 13.

Předběžně se na tuto akci přihlásili:

Kalina Antonín - zajistí: pilu, kladivo a hřebíky
Teichmann Petr a Valenta Jan
RNDr. Libor Bednařík
Číž René - zajistí sekuru a malý nůž
Schwarz Marek a Tilňák Roman
Harciník Jiří.

Chtěl bych této příležitosti využít k tomu,
abych požádal i ostatní naše členy, především pak
z Frýdlantu v Čechách a z Liberce, aby při této
rozsáhlé opravě byli rovněž nápomocni.

Na Vaši účast se těší

Bedřich Žárský

P O Z V Á N K A

* * * * *

Vzhledem k tomu, že se naše řady v posledních měsících rozrostly o několik dalších nových členů, uskuteční se, v zájmu našeho bližšího seznámení, podzimní schůzka všech zájemců o pamětní místa Jizerských hor.

TATO SCHŮZKA SE KONÁ

V S O B O T U D N E 10.11.1990

NA TERÉNNÍ STANICI STÁTNÍ OCHRANY PŘÍRODY NA
M A R I Á N S K O H O R S K Ý C H

B O U D Á C H .

ZAČÁTEK JE V 10⁰⁰ HODIN

* * * * *

Obsahem tohoto našeho setkání bude mimo jiné i diskuse o naší další budoucí činnosti a řešení finanční otázky vydávání našeho „PATRONu.“ Proto Vás všechny žádáme o účast na tomto setkání.

Na této schůzce je rovněž vítán jakýkoliv materiál s uvedenou tematikou.

Na Vaši účast se těší pořadatelé.

G. Kutnar

H. Endler

AKTUALITY-INFORMACE-ZAJÍMAVOSTI-NÁMĚTY-VZKAZY

1. Manželé Z Í T K O V I podali následující
zprávu o jejich činnosti za poslední týdny:
- - - - -

1. Montáž křížku Václava Veselého na původní místo.
Křížek byl zhotoven z břízy, k němuž byla
připevněna i tabulka s daty. 13.4.1990
2. Rekonstrukce pamětního místa na "Trništi" nad
Janovem n.N.: upevněno zábradlí, očištěno a na-
třeno - základní a vrchní barvou. Vyčištění
schodů a upraven přístup od Hašlerovy chaty.
17.4., 19.4. a 28.4.1990
3. Lichteneckerův kříž: okartáčován a natřen
černou, mastnou barvou. Písmo vytaženo zelenou.
(Tabulku se snažil někdo odtrhnout; přihnuli
jsme ji zpět, ale přesto je trochu zdeformována.)
12.5.1990
4. Mezník u přehrady na Černé Nise - s písmenem
"W" byl vyvrácen těžbou dřeva. Usadili jsme
jej na původní místo a písmeno "W" zvýraznili
černou barvou. 12.5.1990
5. Stammelova smrt: byl snad sice nedávno přetřen,
ale přesto jsme jej přetřeli černou mastnou
barvou. (Brzo bude stát na holině, protože
se zde intenzívně těží.) 12.5.1990
6. Porscheho smrt: nachází se již mimo les.
Po těžbě dřeva je k němu obtížný přístup.
Stromky, které jsme v okolí pomníčku vysázeli,
utrply touto zmíněnou těžbou. Provedli jsme
částečný úklid okolí pomníčku. 12.5.1990
7. Johneho pomíček: písmo jsme zvýraznili
zelenou barvou na barevné kovy. 12.5.1990
8. Kříž Dagmar Spinové: upevněn kameny a písmo
jsme zvýraznili zelenou barvou.

9. Marie Gier - písmo zvýrazněno zelenou barvou na barevné kovy a potom olakováno lodním lakem. 13.5.1990
10. Wenzel Wildner - písmo opraveno zelenou barvou a celá tabulka olakována lodním lakem. Kříž natřen černou, mastnou, lesklou barvou. Kamenný kotel před křížem vyčištěn od listí a větviček. 13.5.1990
11. Wenzelichův pomníček: opravený-olámané rohy cementem a tabulka olakována lodním lakem. 13.5.1990
12. Očištěn a natřen pamětní kříž v Rýnovicích u domu čp. 49. 19.5.1990
Podruhé nalakován lodním lakem. 24.5.1990
13. Ptačí napajedlo poblíž Ptačího kamene. Přicementována nová destička z mědi s písmeny. (V = 60 mm, D = 90 mm a S = 3 mm.)
Odstraněny stromky z náletu. 11.8.1990
14. Přibetonování opracovaného, směrného kamene, kterým se dříve mohl každý orientovat z Prosečského hřebene. Tabulka již před desetiletími vzala za své. Při této příležitosti byly také opraveny rohy (olámané) a odstraněny stromky. Dle informací se kámen v minulosti využíval v topografii. 13.8.1990

* * * * *

Dále manželé Z Í T K O V I přispěli

do "Patronu" následujícími informacemi:

1. Došlo ke zlikvidování leteckého pomníčku na hřbitově ve Fojtce, jelikož MNV nechalo odstranit většinu hrobů.
2. Smirčí kříž v Raspenavě je postaven ledabyly místními dětmi. Co s ním?
3. Tzv. "Bílý kříž" (kříž z břízy) u pomníku na bývalý koncentrační tábor v Rýnovicích je zpuhřelý a bylo by zapotřebí nahradit jej novým.

4. Smirčí kříž za Vysokým nad Jizerou, vlevo od silnice k Semilům je hlouběji zakopán na původním místě a je bez oplátku.
5. Vyrytý letopočet "1906" poblíž Prosečské chaty je silně poškozen (dětmi).
6. Masivní kříž s kamenným podstavcem byl ze zahrádnictví u jablonecké nemocnice přemístěn do depozitáře Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

* * * * *

Manželé B E D N A Ř Í K O V I sdělují:

Kromě poznatků uvedených v Patronech 1-2/90 jsme zjistili následující:

1. Krop-Seřův kříž - v pořádku
2. Hanse Simona smrt - v pořádku
3. Rozmezí - v pořádku
4. Jägerova smrt na Kristiánovské cestě: slabě poškrábáno, zarůstající tráva do soklu pomníčku. (neměli jsme ji čím odtrsanit)
5. II. Gahlerův kříž - zbytek korpusu kříže v kameni je jasně viditelný.

* * * * *

Dále manželé B E D N A Ř Í K O V I píší toto:

Podle rady jednoho kameníka lze díru do skály vysekat nejlépe nástrojem zvaným na Chrudimsku PŮR nebo PŮREK. Nelze koupit, ale pouze dát udělat u kováře. V podstatě se jedná o ruční vrták do žuly.

* * * * *

Jan VALENTA sděluje:

U tabulky Hausmannovy smrti se objevil na buku dřevěný, lakovaný křížek. Za touto skalou se často scházejí trampové. 13.8.1990

* * * * *

Ivan SEDLÁK podává následující
informaci:

Památka Mužíčkovy smrti.

V říjnu 1989, byl po delší přestávce, znova vrácen na tzv. Horní cestu pod Černou Studnicí nově namalovaný a opravený obrázek Mužíčkovy smrti. Výtvarné ztvárnění obrázku provedl Miroslav Valenta z Tanvaldu, který je i autorem první kresby. Ta vydržela až do r. 1987 a teprve asi za rok a půl (vlivem zaneprázdnění autora) se podařilo desku opět opravit a dát pak na místo.

Původně byla deska umístěna na poměrně velkém smrku nad cestou, ale protože se zde těžilo ve značném rozsahu kolem cesty, byla deska umístěna na o kus dál stojící buk. Při kontrole stavu desky v srpnu 1990 jsem však tuto nenašel na původním místě. Na buku, kde visela, zbylo pouze svislé prkénko a vlastní deska je nyní přemístěna do stejné úrovně, ale pod cestu. Nevím kdo desku přemístil (to by ani tak nevadilo, protože podle žijícího pamětníka pana Hübnera byla prý deska původně pod cestou), ale není mi jasné proč ji nepřemístil i s podkladovým prkénkem a dále mi není jasné proč ji umístil tak nízko. Vzhledem k vrstvě sněhu v dolním svahu, bude deska v zimě asi metr nad zemí a v případě závějí ještě méně. Tolik informace o Mužíčkově obrázku.

Ivan Sedlák

* * *

„N Á M Ě T Y“

Dnešní příspěvek do této rubriky zaslal pan
Ivan S E D L Á K z Tanvaldu:

„R O H A N Ů V K Á M E N.“

Z bohaté škály objevů manželů Zítkových pochází i tzv. ROHANŮV KÁMEN u staré cesty z Jablonce nad Nisou do Rádla. Tento rovalený památník nese na opracované ploše vytesaný nápis:

„Alain hrabě Rohan“ a špatně čitelný letopočet. Jedná se pravděpodobně o vzpomínku na majitele panství u příležitosti výročí, které se váže k jeho osobě. Rohanův kámen leží na klidném místě a bylo by ozdobou této mýtiny, kdyby se podařilo kámen znovu vztyčit.

Nedaleko odtud stojí vysoký podstavec se zlomeným křížem a podivným nápisem „U dobláka.“ Původní název kříže je však jiný.

Doporučuji zájemcům návštěvu těchto míst, vzpomínek zašlých časů.

Ivan Sedlák.

Došlo krátce před uzavěrkou:

Robert H E R R M A N N zaslal následující informaci:

V sobotu, dne 15.9.1990 jsme demontovali Streitův obrázek z důvodů nutné opravy. Kdy ho vrátíme opět na místo, sdělíme.

Pomníček Pechovy smrti je značně oprýskaný a v místech, kde je připevněn na strom jsou velké díry. Buk, na kterém je tabulka připevněna má zlomenou korunu, takže by možná stálo za to, tabulku přemístit.

U jablonecké přehrady se objevil kříž s letopočtem: „31.7.1990 P.S.“ Tento kříž se nachází 147 kroků od konce hráze u asfaltové silničky, která vede kolem přehrady, a to na pravé straně.

* * * * *

Dietmar L A U E R podal zprávu o činnosti jejich skupiny: Arnošta Preusslera, Ladislava Řezáče a Dietmara Lauera za poslední období. Tato zpráva zní:

V květnu t.r. jsme provedli kontrolu Hennrichova kříže a zjistili jsme potřebu natření a renovaci obrázku. Při naší další návštěvě jsme však zjistili, že kříž byl rozštípnut bleskem a tak jsme provedli demontáž tabulky a obrázku.

26.9.1990 v 15,00 hodin jsme postavili na předem připravenou železnou traversu kříž nový, s renovovaným obrázkem. (provedli: Lauer, Řezáč a Preussler.) Obrázek Hennricha, jakož i kříž "Plechový Pánbůh" nám nakreslil pan Míla Lejsek z Pěňčína.

26.9.1990 v 15,30 hodin (?) byl umístěn "Plechový Pánbůh" nedaleko Mariánskohorských Bud, opět na své původní místo, po provedené renovaci.

Červenec - srpen 1990: oprava a umístění nového korpusu (včetně 4 nátěrů) na hrob známého lidového lé-

čitatele pana Josefa Pattermanna, známého po celém kraji pod přezdívkou "Copatý muž". (německy Zouppmonn.) Jeho hrob se nachází na hřbitově v Horním Polubném.

Dále jsme pak provedli 3 nátěry a opravu kříže u pamětního místa Christopha Umanna na Dlouhém kopci.

Obě posledně jmenované akce provedli: Martin a Dietmar Lauer. (syn a otec)

* * * * *

A na závěr několik interních informací:

V posledním vydání "Patronu" č.2 došlo omylem (na základě mylných informací) ke dvěma chybám, které bych tímto chtěl uvést na pravou míru.

Pamětní deska odhalená na Věži Grálu našemu příteli panu Emilu Novákovi, byla odhalena dne 14.10.1989.

Šamalův pomník pak byl odhalen již v sobotu, dne 8.9.1990.

* * * * *

Dále bych Vás všechny chtěl požádat o doplnění Vašeho adresáře o naše nové členy, které tímto mezi námi srdečně vítám:

44.) IVANA V O J T Ě C H O V Á
JESENIOVA 277/1
LIBEREC

460 14

45.) ROBERT H E R R M A N N
JERONÝMOVA 13
JABLONEC nad Nisou

466 01

46.) JAN M O R A V E C
VNĚJŠÍ 1390
LIBEREC 30
463 11

47.) FILIP M O L A T A
SKELNÁ 67
JABLONEC nad Nisou
466 02

* * * * *
* * * * *

V posledních měsících a týdnech došlo na moji adresu, vzhledem k popularizaci naší činnosti pomocí našeho „Patronu“ a libereckého kulturního přehledu (s článkem od RNDr. Mil. Nevrlého) značné množství dopisů.

Všechny tyto dopisy jsou velmi pěkně a pozitivně laděné, včetně podání pomocné ruky všech zájemců o památky Jiz. hor při jejich obnově a údržbě.

Mezi těmito dopisy byl však i jeden takový, který nás všechny, ale i naši prospěšnou činnost příliš moc nechválí. Ba právě naopak. Nejvíce viny přitom nesu já (G. Kutnar), což by mi ovšem ani tak nevadilo, jako to, že v tomto psaní jsou rovněž napadeni i všichni ostatní naši členové.

Cituji:

„Možná je zvykem některých jiných pomníčkářů zhotovovat nejrůznější tabulky (viz nový Richard Hořman, Zlátník a Kosinová atd. atp.) z erárního, tudíž kradeného materiálu, ovšem moje dřevo a desky z hliníkového plechu byly řádně odkoupeny.“

Závěr tohoto dopisu pak zní:

„Tak vidíte, pane, kam až jste dospěl svou politikou radochysilné ruky. Chtěl jste vědět o všem a nevíte nic, chtěl jste mít přehled o všech a místo toho si kdekoho znepřátelil, chtěl jste z jednoho místa všechno řídit a zatím se Vám řítí ten Váš soukromý domeček z karet. Víte, jste taková malá, čerstvě se objevivší fosílie. Připomínáte, Vy i

i Váš spolek s celým tím pochybným systémem patro-
nátů, dobu temna, jež naštěstí před devíti měsíci
neslavně pominula. Kéž pominete stejně neslavně
a přinejmenším stejně rychle!

S nepřátelským pozdravem se loučí

Milan Poláček "

Autorem tohoto psaní pak není nikdo jiný
než Milan Poláček z Jablonce nad Nisou.

Chtěl bych Vás proto požádat, aby jste sami
co nejhojnějším počtu ozvali na tyto řádky a vyjádři-
li tak Váš názor (ať již pozitivní, či negativní) na
celou naši činnost a organizaci. Přál bych si, aby se
Milanu Poláčkovi dostalo i názoru jiných našich členů.
Pro úplnost zde uvádím jeho adresu:

MILAN P O L Á Č E K
DUKELSKÉ NÁMĚSTÍ 6
JABLONEC nad Nisou

466 01

Originál tohoto psaní je u mne k nahlédnutí!!

* * * * *

Naše poslední společná akce v terénu se konala
dne 15.9.t.r., kdy jsme uctili památku našeho společného
přítele pana Emila Nováka, navštívením Věže Grálu, spo-
jené s prohlídkou pamětní desky a vrcholové knížky Věže
Grálu. Za to, že jsme mohli do této vrcholové knížky
nahlédnout vděčíme RNDr. Liboru Bednaříkovi a jeho dceři
Julii, která nám také předvedla úctyhodný výkon!!
Obou mnohokrát děkujeme, stejně tak jako příteli Ivanu
Sedlákovvi za jeho průvodcovskou činnost.

* * * * *

Gerhard Kutnar,

v Josefově Dole, dne 1. října 1990

* * * * *